

Mocni w usługach

Szosta edycja raportu „State of play” pokazała, że choć wiele krajów ma problemy z wdrażaniem INSPIRE, Polska w ostatnim czasie zrobiła spore postępy.

Jerzy Królikowski

Publikację tę na zlecenie Komisji Europejskiej przygotowali eksperci z Katolickiego Uniwersytetu w Leuven. Jej autorzy zbadali, jak 34 kraje należące lub kandydujące do Unii Europejskiej oraz EFTA radziły sobie od września 2009 do września 2010 r. z budowaniem europejskiej infrastruktury informacji przestrzennej (IIP).

• Europa dwóch prędkości

Raport ma generalnie pozytywny wydźwięk. Wszystkie państwa Wspólnoty uporały się już z przeniesieniem INSPIRE na grunt krajowy i w każdym z nich widać postępy w realizacji zapisów tej dyrektywy. Problem w tym, że coraz bardziej uwypukla się podział na prymusów oraz kraje, które sobie z tym zadaniem radzą słabo. Wynika to m.in. z tego, że nie we wszystkich państwach zapewniono odpowiednie środki na ten cel albo nie doprecyzowano, jakie podmioty będą odpowiedzialne za poszczególne etapy wdrażania INSPIRE. Bolączką w wielu krajach jest także zbyt małe zaangażowanie samorządów i innych potencjalnych użytkowników europejskiej IIP w jej bu-

downę (choćż ponoć i tak jest już znacznie lepiej).

Poziom zaawansowania we wdrażaniu INSPIRE można zmierzyć badając istnienie oraz zgodność z europejskimi wytycznymi technicznymi: metadanych, zbiorów danych oraz usług sieciowych. Jeśli chodzi o metadane, tu postępy są największe. Z analizy porównawczej wynika, że zdecydowana większość usług i zbiorów jest już opisana, choć nie zawsze zgodnie z INSPIRE. Pod względem zgodności metadanych bezapelacyjnym liderem jest Luksemburg (98%), Polska jest zaś 10. od końca. W kwestii zbiorów danych autorzy wystawili krajom UE ocenę bardzo dobrą. Już trzy państwa (Dania, Luksemburg i Włochy) mają wszystkie wymagane dane, a kolejne trzy (Czechy, Słowacja i Belgia) – 99%. Pod koniec 2010 r. Z wynikiem 67% Polska klasyfikowała się pod tym względem na przedostatnim miejscu (za Bułgarią). Wskaźniki zgodności tych zbiorów z wytycznymi są jednak bardzo niewielkie (maksymalnie 10% w Słowacji). Nie powinno to jednak dziwić, gdyż specyfikację danych z załącznika I opracowano dopiero pod koniec 2010 r., a dla pozostałych aneksów nie są one jeszcze gotowe.

Najgorzej – zdaniem autorów raportu – wygląda sytuacja w usługach sieciowych, szczególnie pobierania i wyszukiwania. Jednak pod tym względem Polska, obok Hiszpanii, okazała się europejskim liderem. Mamy bowiem już 90-procentową zgodność serwisów z wytycznymi, czyli najwyższą w Europie.

• Polska krajem postępu

Choć niektóre wskaźniki dla naszego kraju są niewysokie, za inne osiągnięcia zostaliśmy pochwaleni. Po pierwsze, za duże postępy w porównaniu z rokiem 2009. Widać je dobrze, jeśli przyrównamy wskaźniki zgodności z obu tych lat (patrz tabela). Autorzy raportu zaznaczyli, że znacznie poprawiła się u nas wymiana danych między jednostkami administracji publicznej. Jesteśmy także prymusem w wykorzystaniu rządowego geoportalu – w 2010 r. zgromadził on blisko 500 tys. tzw. unikalnych użytkowników, co jest jedną z wyższych wartości w całej Europie (a należy wziąć pod uwagę, że niektóre kraje wciąż nie posiadają jeszcze centralnego serwisu mapowego).

Autorzy chwalą nas za intensywną wymianę doświadczeń w zakresie wdrażania dyrektywy. Na krajowym forum internetowym poświęconym temu zagadnieniu – jak dwukrotnie stwierdzono – zarejestrowało się bowiem aż 48 tys. użytkowników, podczas gdy większość krajów w ogóle nie posiada podobnej strony. Ale w raporcie znalazła się i łyżka dziegciu. Okazuje się bowiem, że w 2010 r. w porównaniu z rokiem 2009 gorzej spełnialiśmy wymóg posiadania instytucji koordynującej budowę IIP.

• Inspirujące praktyki

Jedną z cenniejszych części raportu belgijskiego uniwersytetu są tzw. dobre praktyki. Można w nich wyczytać, jak niektóre kraje wychodzą poza obowiązkowe czynności, by korzystanie ze swoich danych przestrzennych uczynić łatwiejszym, efektywniejszym i bardziej przystępnym dla przeciętnego obywatela. Wyróżniono m.in. Francję, która mapy ze swojego geoportalu udostępnia za pomocą interfejsu programistycznego API, Czechy – za bardzo dobrą koordynację wdrażania INSPIRE, czy Wielką Brytanię – za uproszczenie polityki licencjonowania danych, w tym uwolnienie części zbiorów. ■

Zgodność polskiej IIP z INSPIRE w 2010 r.*

	METADANE	ZBIORY DANYCH	USŁUGI
SZCZEGÓŁOWE WSKAŹNIKI ZGODNOŚCI [%]			
Zbiory danych			
Aneks 1	92 (+84)	8 (0)	nie badano
Aneks 2	78 (+38)	0 (0)	
Aneks 3	59 (+59)	0 (0)	
Usługi			
Przeszukiwania	nie badano		25 (+5)
Przeglądania	nie badano		96 (+96)
Pobierania	nie badano		50 (+50)
Transformacji	nie badano		0 (0)
Wywoływania	nie badano		0 (0)
Wszystkie usługi	24 (+7)	nie badano	90 (+90)
OGÓLNE WSKAŹNIKI ZGODNOŚCI [%]			
	49 (+35)	2 (0)	90 (+82)

*w nawiasach zmiana wartości względem 2009 r.